

GEM 2015 APS

3. ČASŤ

PODNIKATEĽSKÝ PROFIL

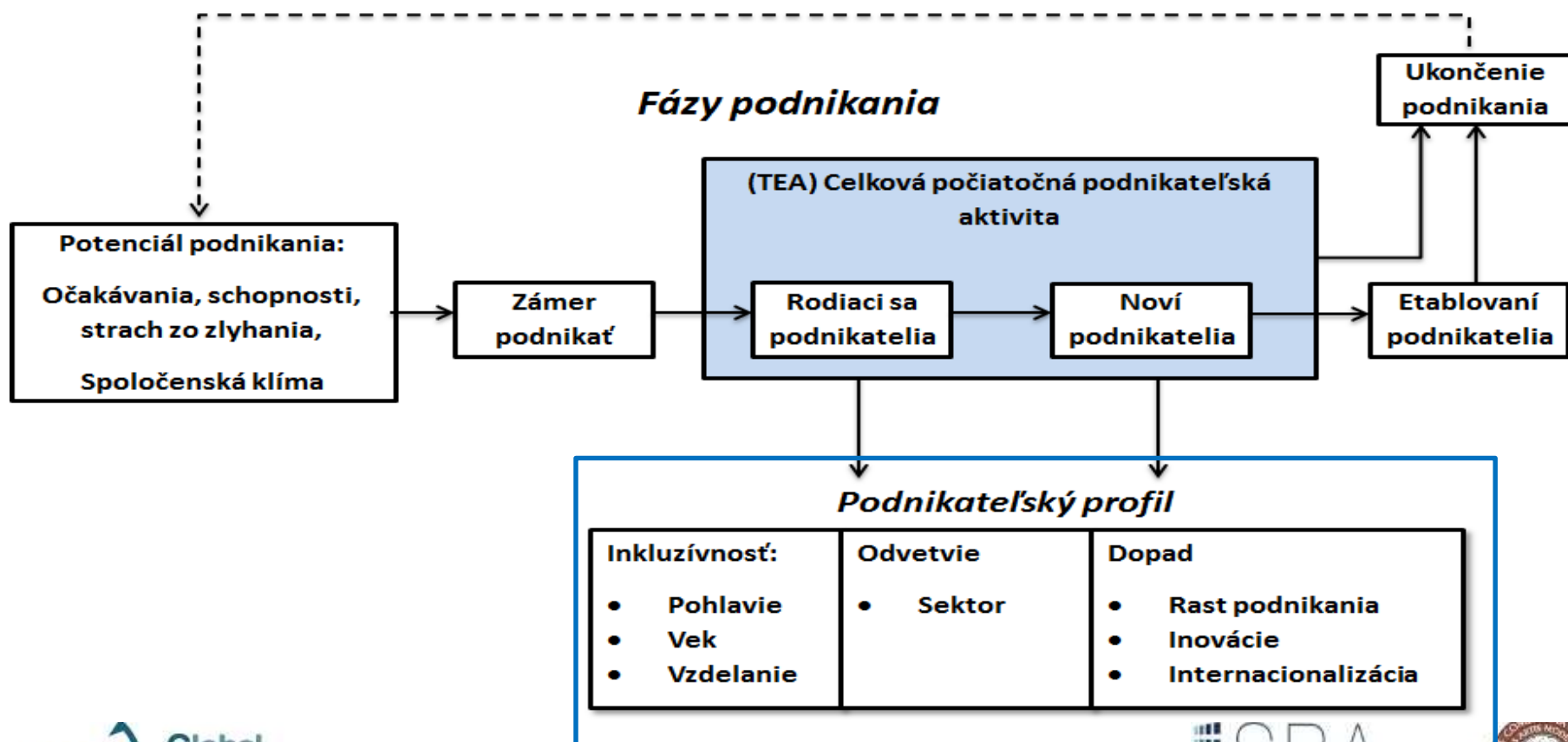
Profil a ašpirácie slovenských podnikateľov

PODNIKATEĽSKÝ PROFIL

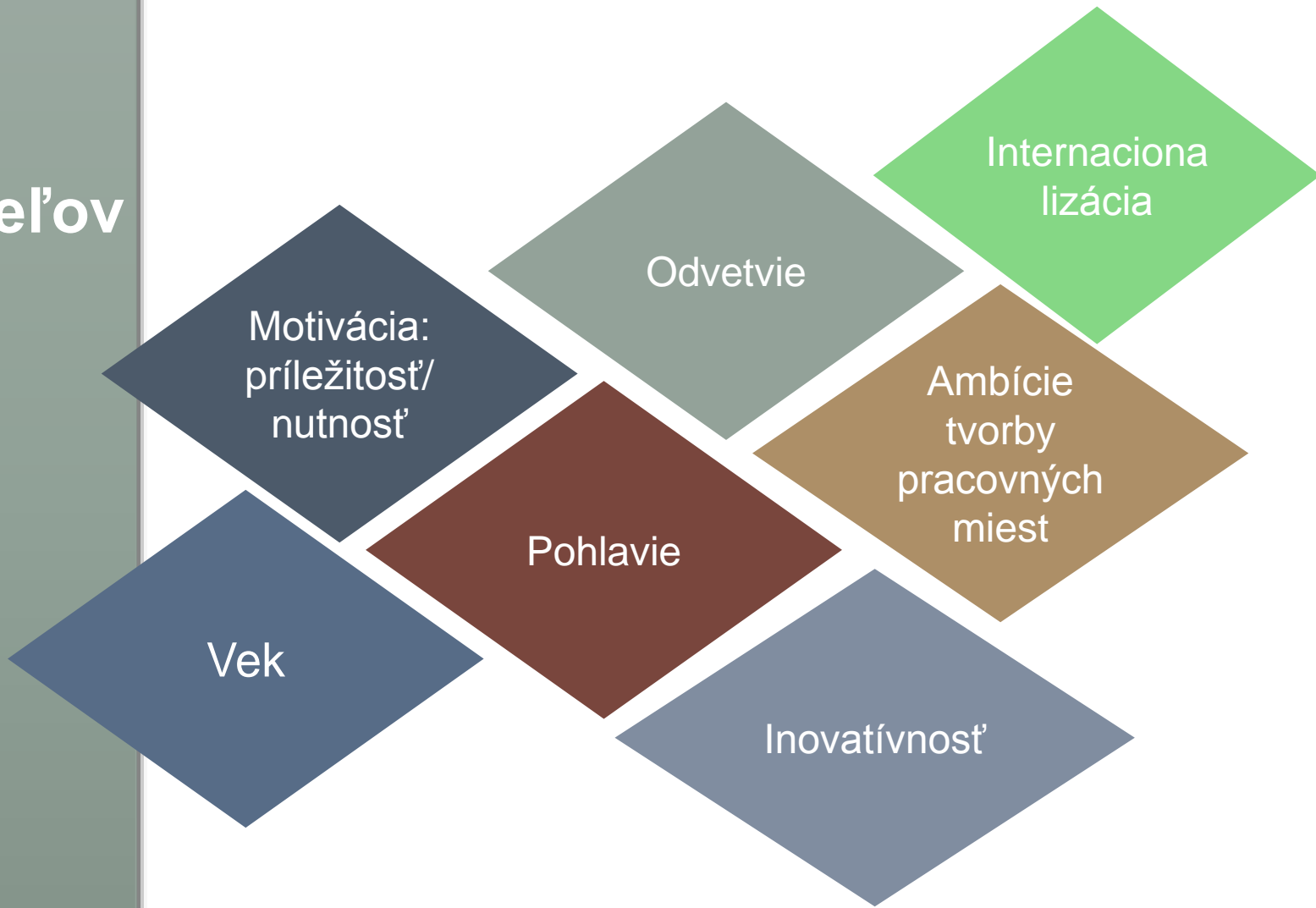
- **Pohlavie, vek, vzdelanie**
- **Odvetvia podnikania (sektory)**
- **Ašpirácie: internacionalizácia, inovácie a rast v podnikaní**

PODNIKATEĽSKÝ PROFIL

Model skúmania podnikania podľa fáz
a podnikateľského profilu

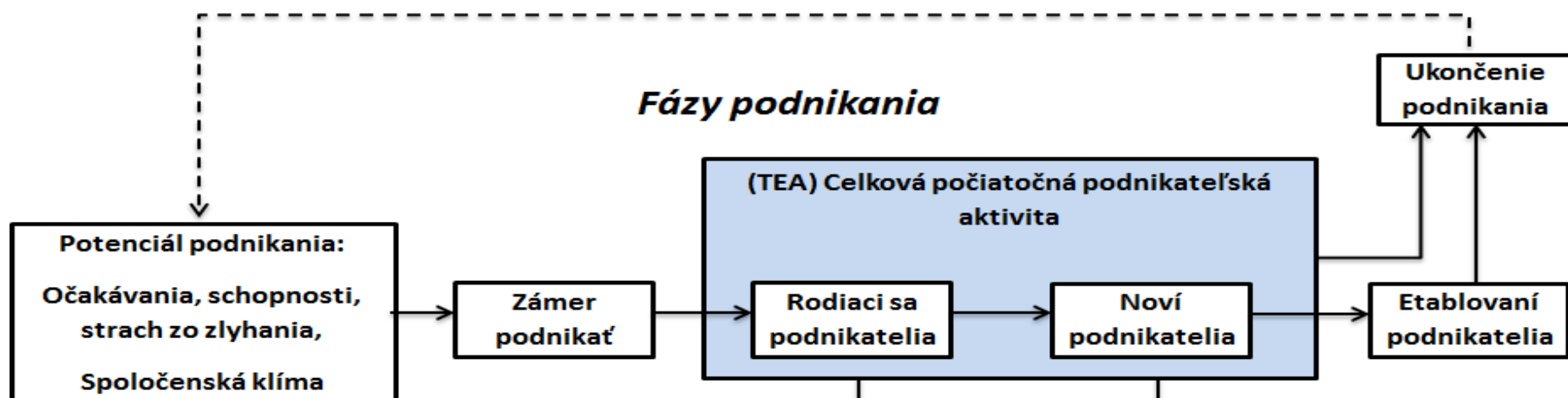
Profily podnikateľov a ich biznisov

ROZDELENIE PODĽA POHLAVIA

Model skúmania podnikania podľa fáz a podnikateľského profilu

Fázy podnikania

Podnikateľský profil

Inkluzívnosť:	Odvetvie	Dopad
<ul style="list-style-type: none"> • Pohlavie • Vek • Vzdelanie	<ul style="list-style-type: none"> • Sektor	<ul style="list-style-type: none"> • Rast podnikania • Inovácie • Internacionalizácia

ŽENY V PODNIKANÍ – PODIEL NA TEA

Model skúmania podnikania podľa fáz a podnikateľského profilu

Podiel žien na TEA:

2015: 33%,

2014: 34%,

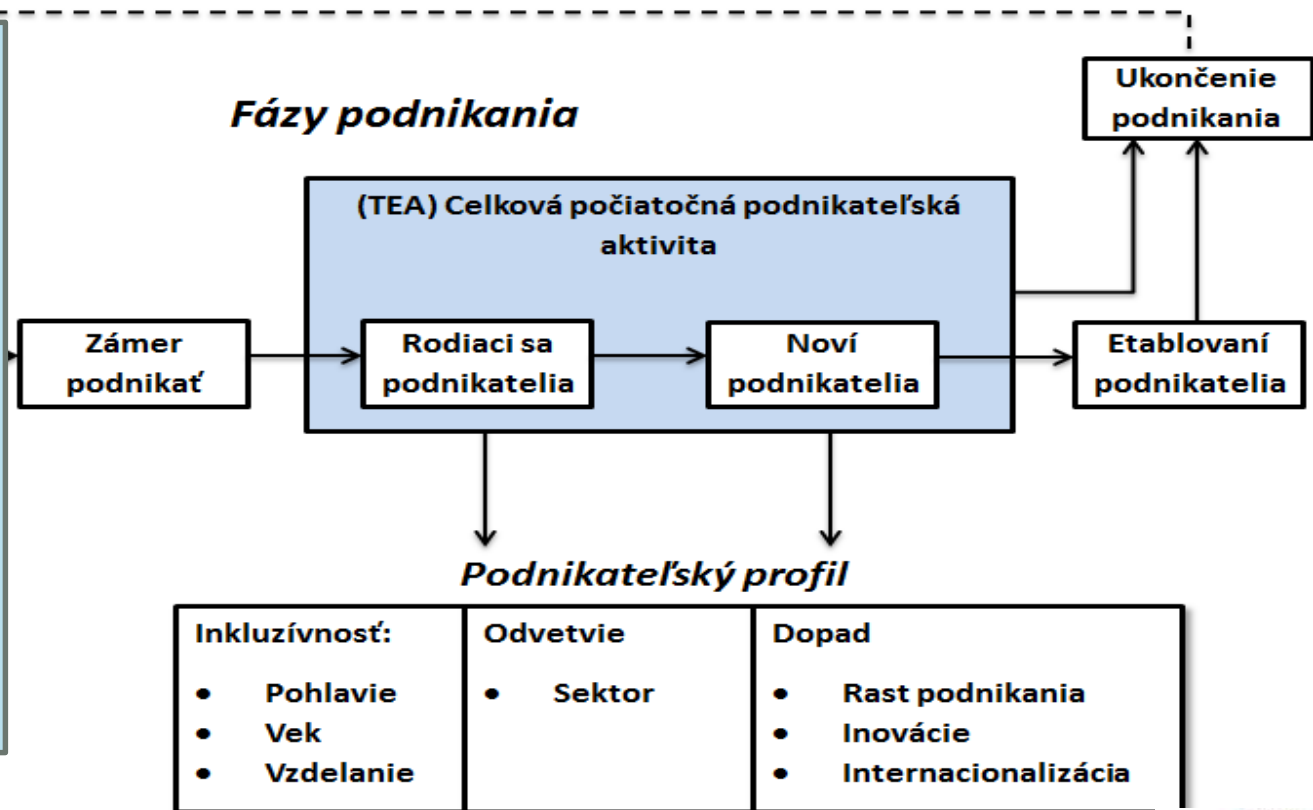
2013: 38%,

2012: 33%

2011: 29%

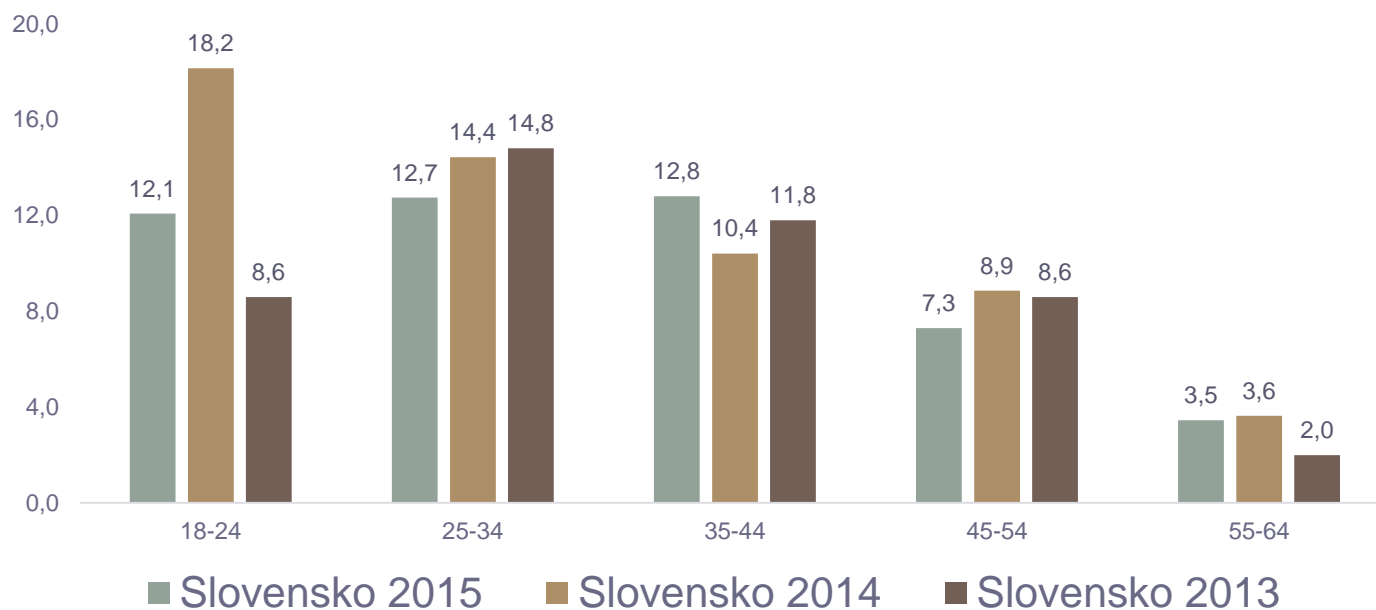
17./19./7./14. miesto
v rámci Európy (prvé
Grécko, 44%)

2./1./1./2. miesto
v rámci V5

ROZDELENIE TEA PODĽA VEKU

- TEA vo vekových kategóriách: % dospeljej populácie v danej vekovej kategórii zapojené do TEA

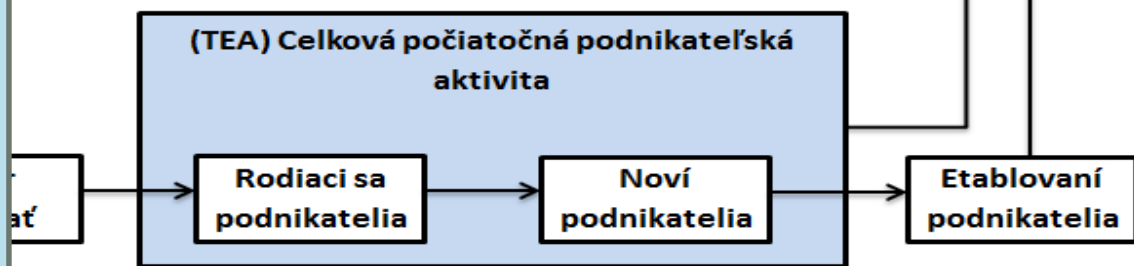
ROZDELENIE PODĽA VEKOVÝCH KATEGÓRIÍ

Model skúmania podnikania podľa fáz
a podnikateľského profilu

Vekové kategórie:

- Slovensko nad európskym priemerom vo všetkých kategóriách okrem 55-64
- SR na 4. mieste v kategórii 18-24 v Európe (pokles z 1. miesta 2014)
- 1. Lotyšsko (16,0)

Fázy podnikania

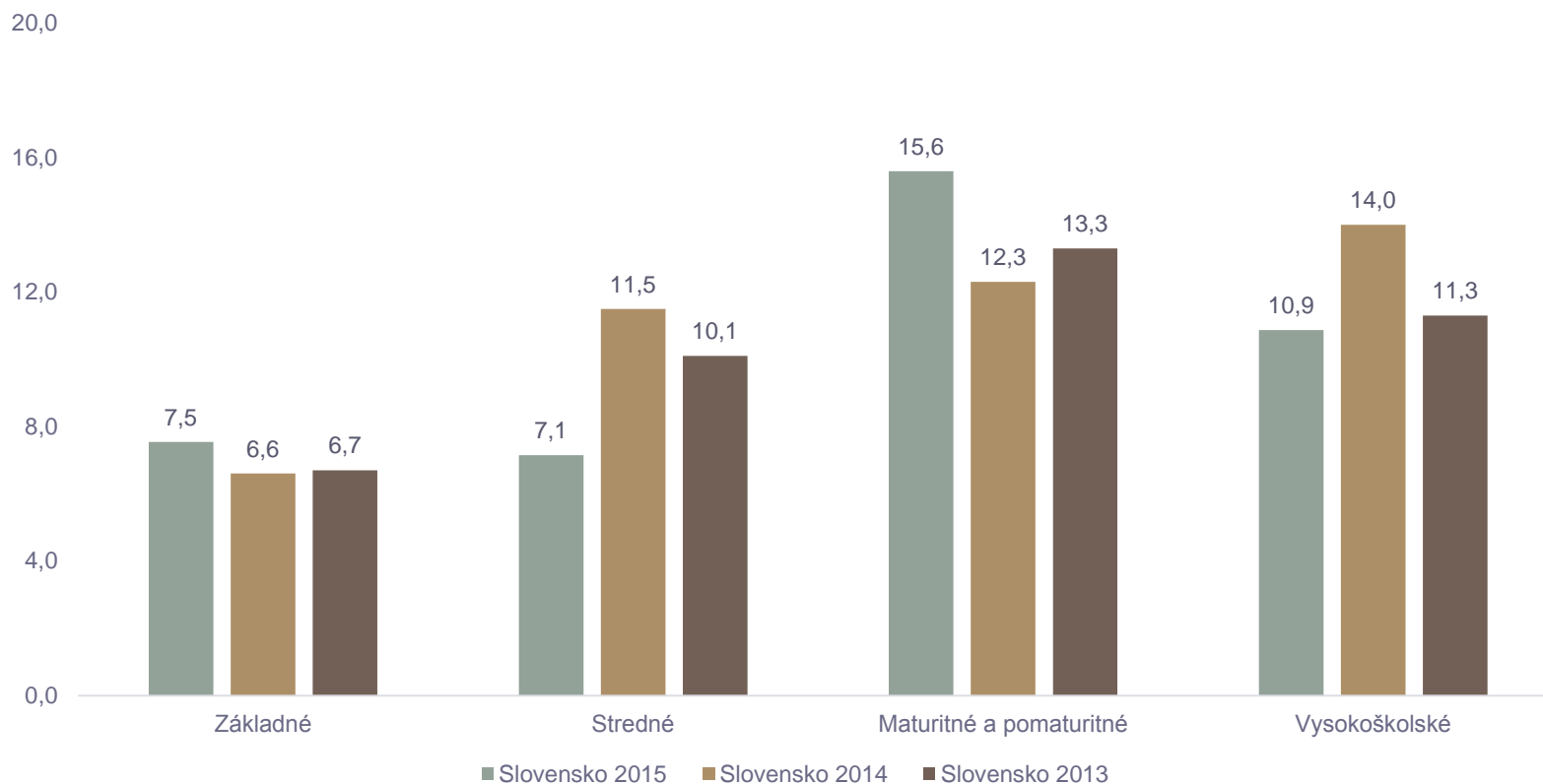
Podnikateľský profil

Inkluzívnosť:	Odvetvie	Dopad
<ul style="list-style-type: none"> • Pohlavie • Vek • Vzdelanie	<ul style="list-style-type: none"> • Sektor	<ul style="list-style-type: none"> • Rast podnikania • Inovácie • Internacionalizácia

ROZDELENIE PODĽA VZDELANIA

- TEA podľa kategórií dosiahnutého vzdelania

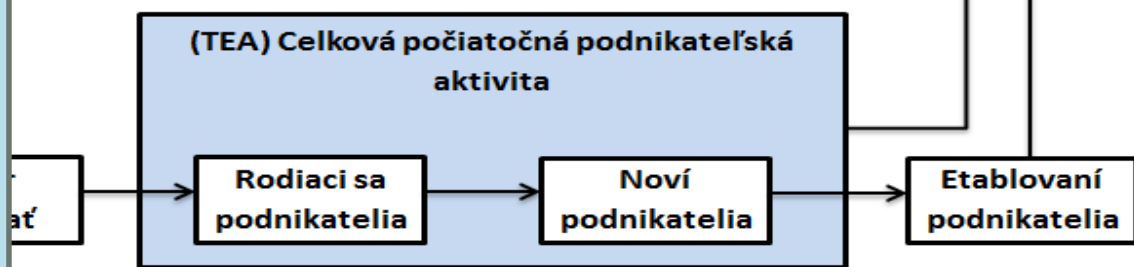
ROZDELENIE PODĽA VZDELANIA

Model skúmania podnikania podľa fáz
a podnikateľského profilu

Vzdelanostné kategórie:

- Slovensko nad európskym priemerom okrem VŠ vzdelania
- SR kleslo z 1. miesta v kategórii stredoškolské vzdelanie v Európe na 3.

Fázy podnikania

Podnikateľský profil

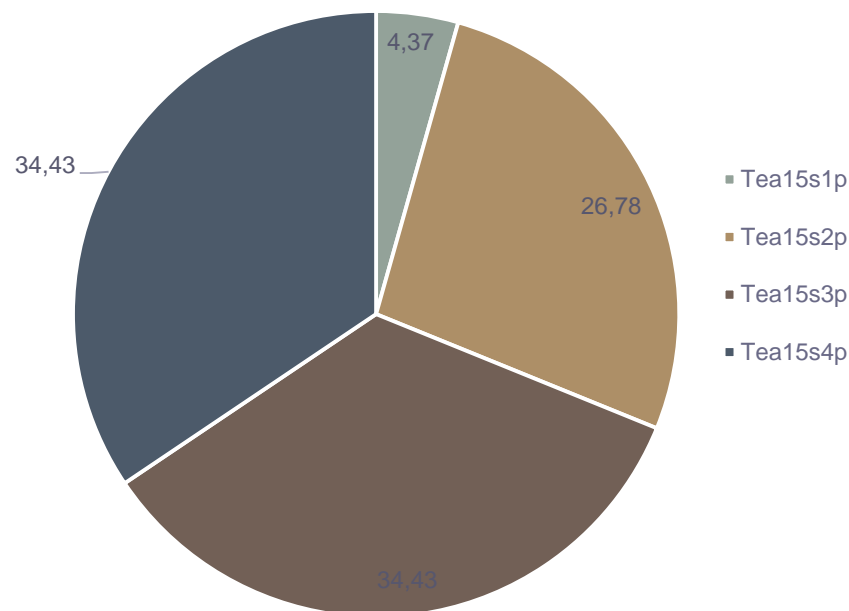
Inkluzívnosť:	Odvetvie	Dopad
<ul style="list-style-type: none"> • Pohlavie • Vek • Vzdelanie	<ul style="list-style-type: none"> • Sektor	<ul style="list-style-type: none"> • Rast podnikania • Inovácie • Internacionalizácia

SEKTORY PODNIKANIA PODĽA GEM

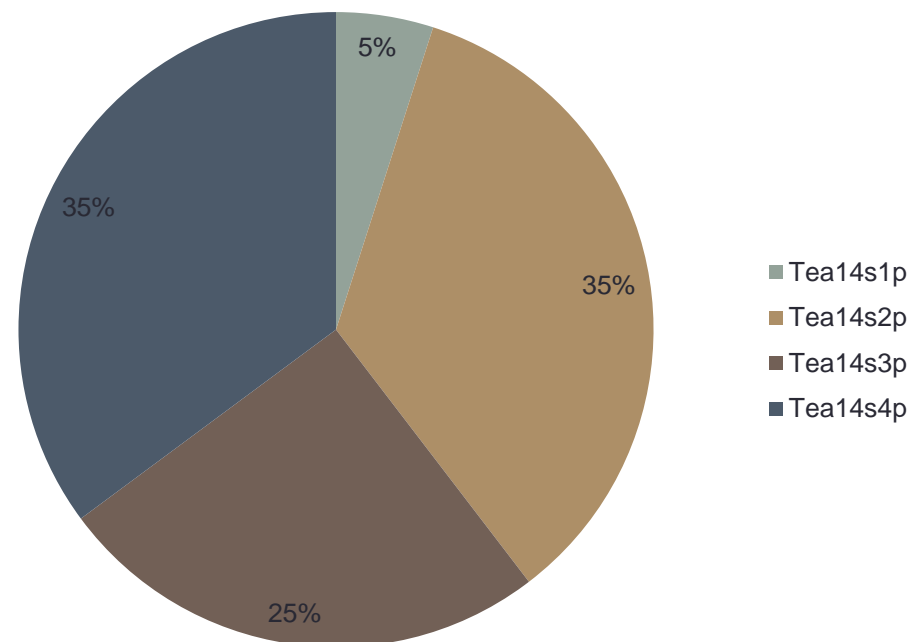
- 1.s1p - Poľnohospodárstvo a ťažobný priemysel
- 2.s2p - Stavebníctvo, výroba, doprava, sieťové odvetvia, komunikácie, veľkoobchod
- 3.s3p - Biznis služby, financie, poisťovníctvo, reality...
- 4.s4p - Služby (maloobchod, ubytovacie, reštauračné, osobné, zdravotné, vzdelávacie, sociálne, rekreačné...)

ROZDELENIE TEA PODĽA SEKTOROV PODNIKANIA

Slovensko 2015

Slovensko 2014

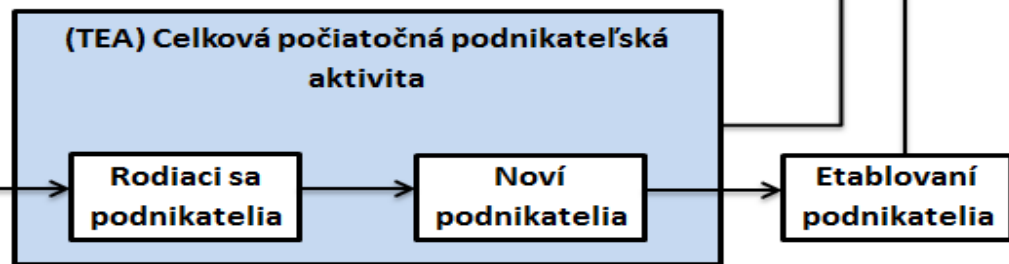
ROZDELENIE TEA PODĽA SEKTOROV

Model skúmania podnikania podľa fáz
a podnikateľského profilu

Odvetvie – TEA podľa sektorov:

- Nárast biznis služieb oproti stavebníctvu a výrobe oproti 2014
- Slovensko nad priemerom Európy v s2p aj s3p, posilňovanie odvetvia biznis služieb
- V s4p až 23. miesto v Európe

Fázy podnikania

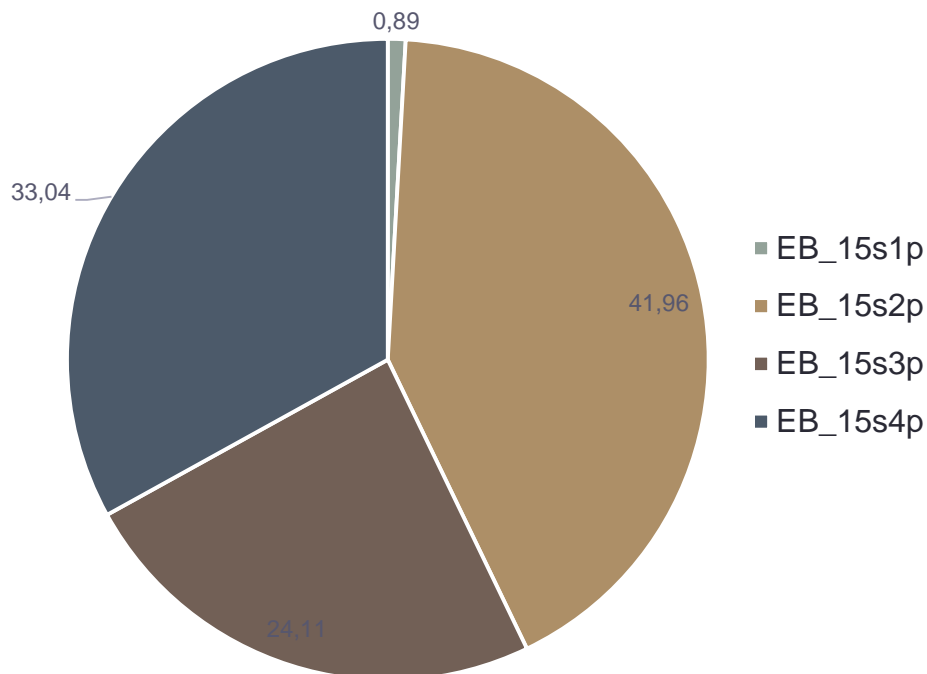

Podnikateľský profil

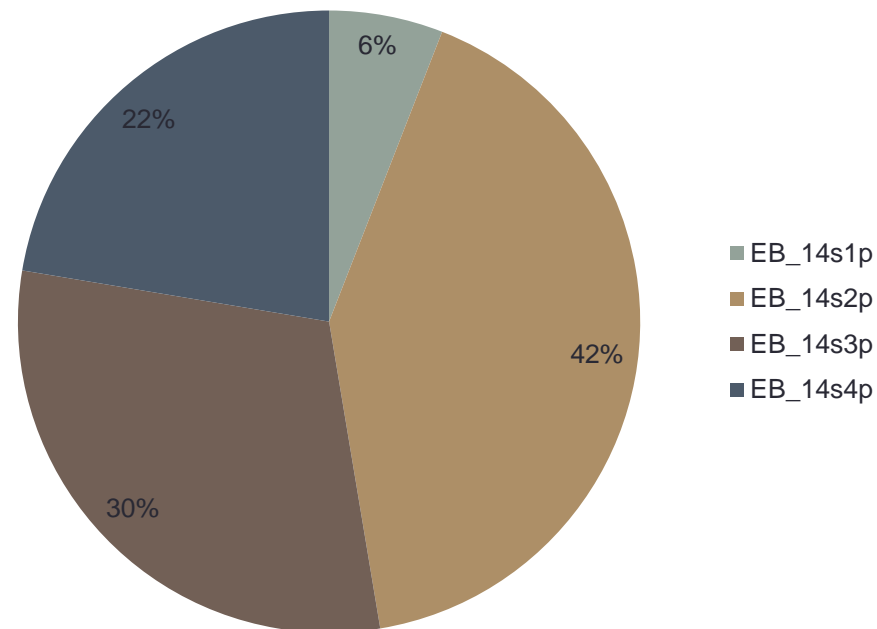
Podnikateľská aktivita:	Odvetvie	Dopad
Podnikateľská aktivita	<ul style="list-style-type: none"> • Sektor 	<ul style="list-style-type: none"> • Rast podnikania • Inovácie • Internacionalizácia

ROZDELENIE EB PODĽA SEKTOROV PODNIKANIA

Slovensko 2015

Slovensko 2014

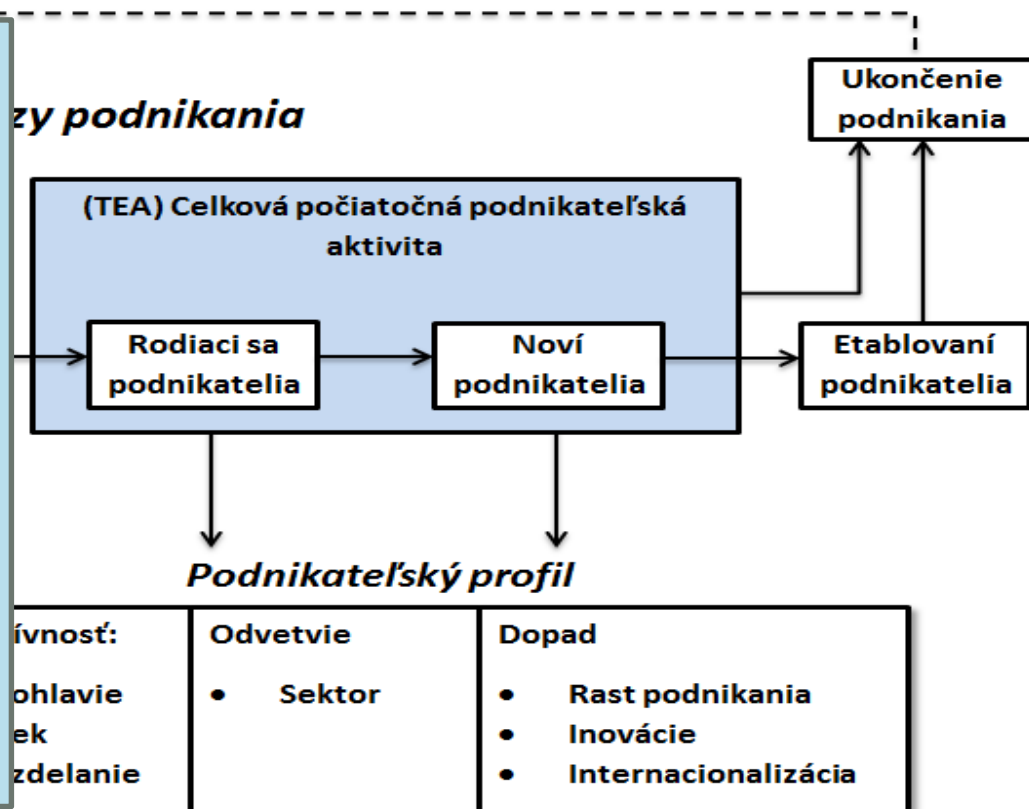

ROZDELENIE EB PODĽA SEKTOROV

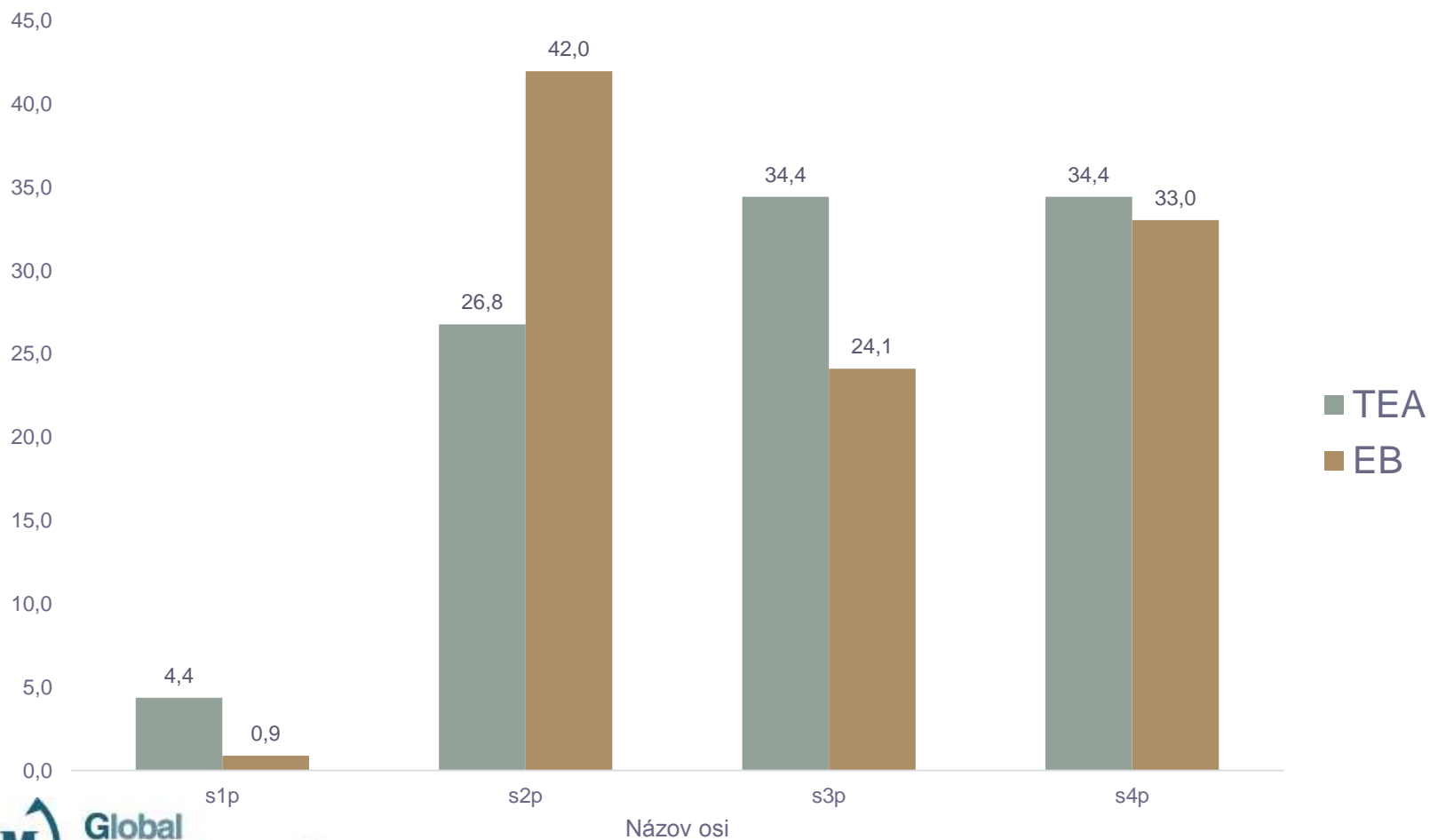
Model skúmania podnikania podľa fáz a podnikateľského profilu

Odvetvie - EB podľa sektorov:

- Slovensko na 1. mieste v Európe v s2p (Stavebníctvo, výroba, sieťové odvetvia,...)
- Nad priemerom aj v s3p, v ostatných pod priemerom

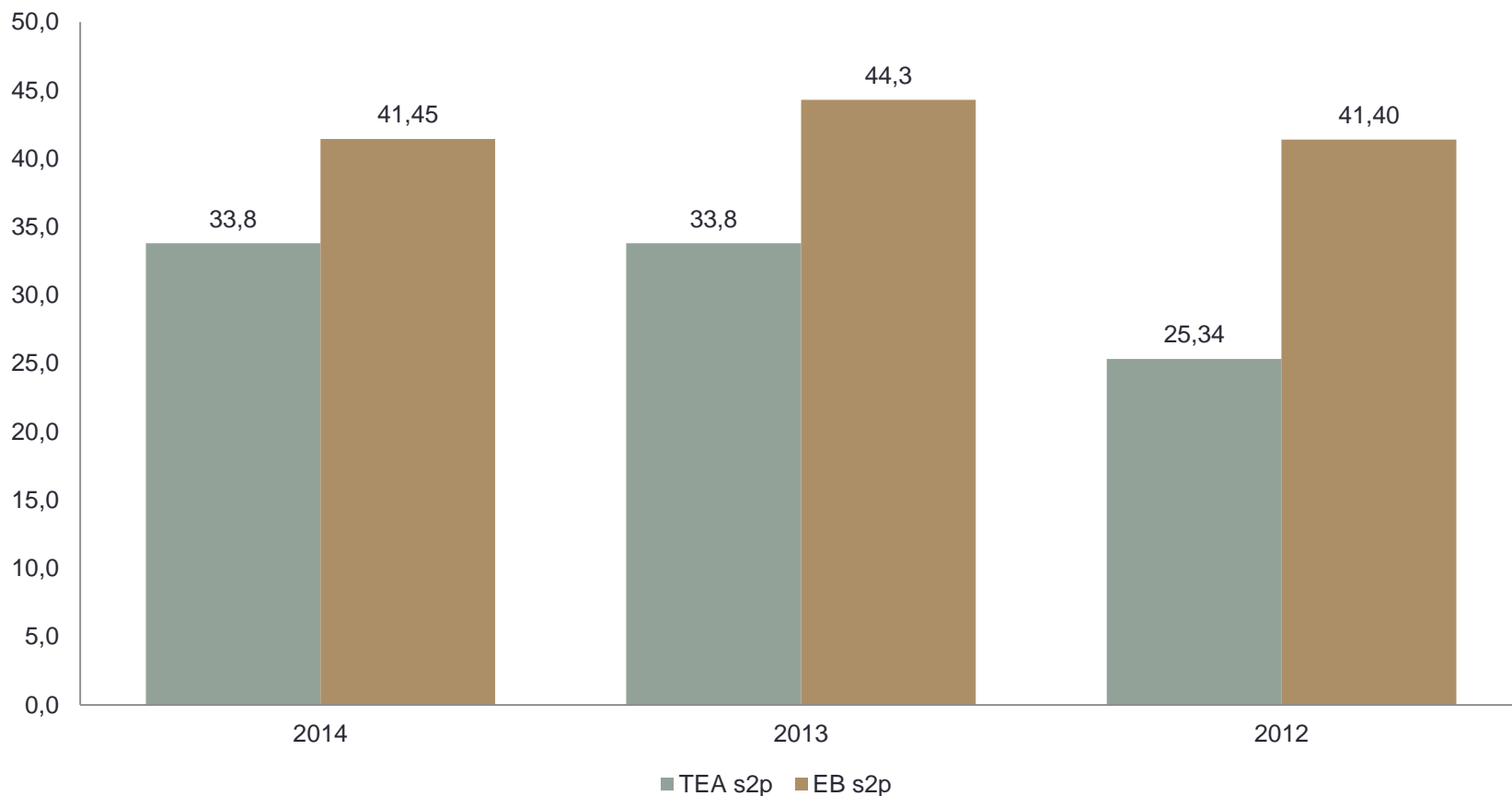

TEA vs EB SLOVENSKO 2015

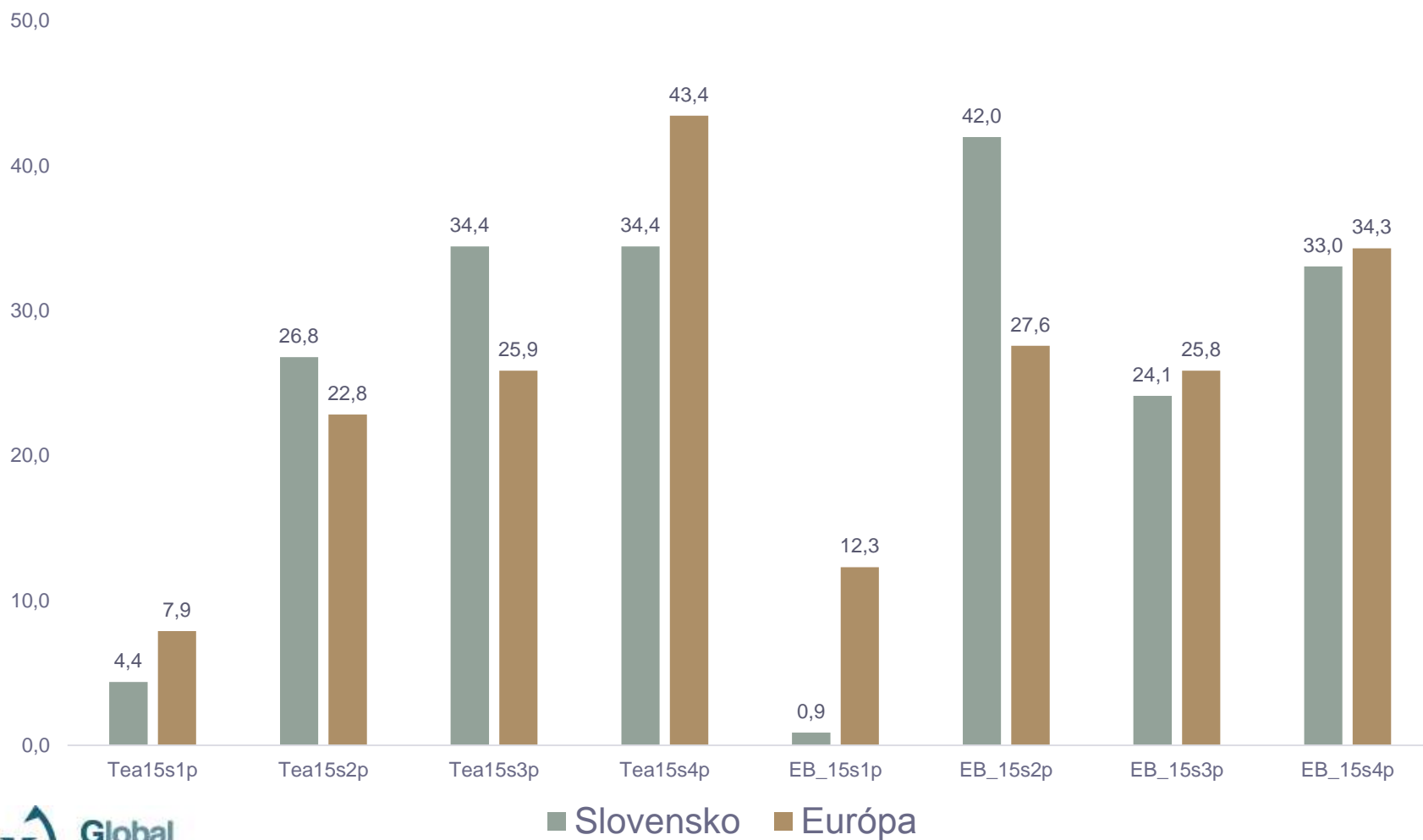

TEA vs EB V KATEGÓRII S2P (STAVEBNÍCTVO, VÝROBA, SIEŤOVÉ ODVETVIA,...)

SEKTORY PODNIKANIA 2015

AŠPIRÁCIE – RAST POČTU PRACOVNÝCH MIEST

- Rast podnikania meriame cez očakávanú tvorbu pracovných miest v najbližších 5 rokoch
- Od 2015 (zmena) kategórie začínajúcich podnikateľov podľa ich ašpirácií:
  - 0 vytvorených nových pracovných miest v horizonte 5 rokov
  - 1 - 5 vytvorených nových pracovných miest v horizonte 5 rokov
  - 6 a viac vytvorených nových pracovných miest v horizonte 5 rokov

RAST PODNIKANIA

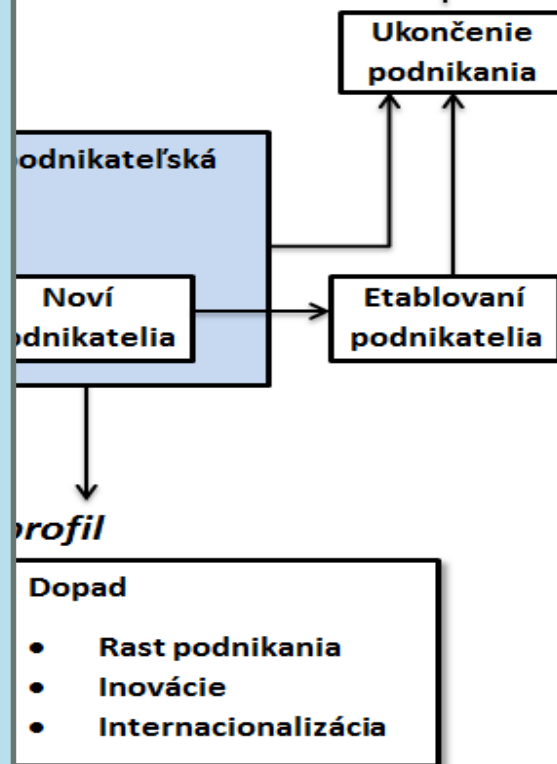
Model rastu podnikania podľa fáz filu

Rast podnikania:

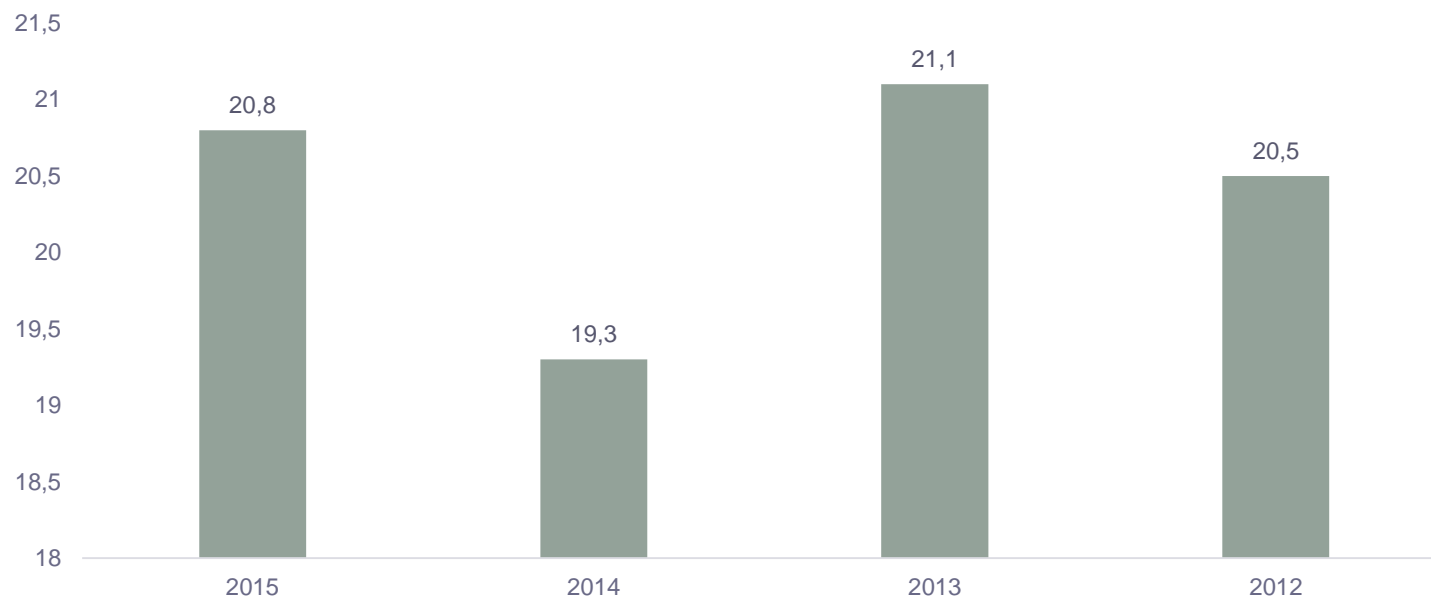
- V kategórii 0 pracovných miest je Slovensko (38,3%) pod priemerom Európy (46,0%)
- V kategórii 1 - 5 pracovných miest je Slovensko (33,2%) mierne pod priemerom Európy (33,3%)
- V kategórii 6 a viac pracovných miest je Slovensko (28,5%) na 7. mieste v Európe a vysoko nad priemerom (20,7%).

Potenciál podnikania:

Očakávania, schopnosti,
strach zo zlyhania,
Spoločenská klíma

INTERNACIONALIZÁCIA PODNIKANIA

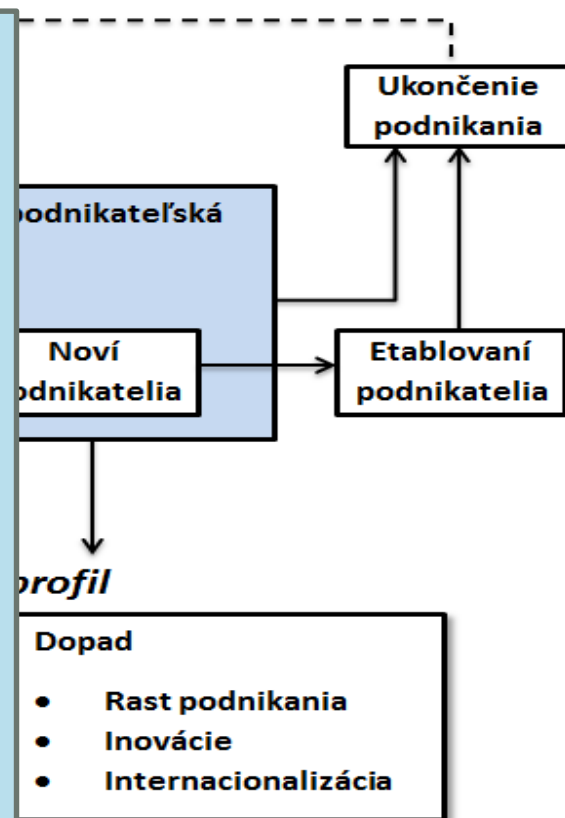
Viac ako 25% zahraničných zákazníkov

INTERNACIONALIZÁCIA PODNIKANIA

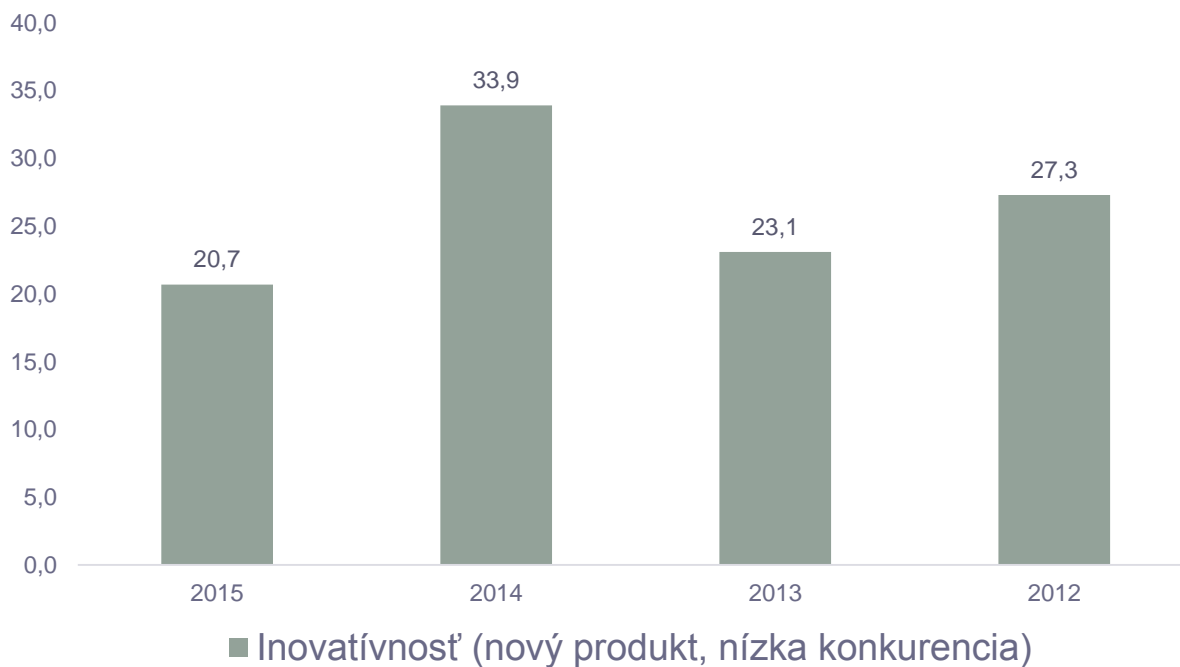
Model skúmania podnikania podľa fáz
a podnikateľského profilu

Internacionalizácia podnikania:

- Slovensko na 11. mieste v Európe v kategórii viac ako 25% zahraničných zákazníkov (20,8), pod európskym priemerom (27,9).
- Mierny nárast od 2014 (19. miesto, 19,3)
- 2. miesto v rámci V5 (za Slovinskom 33,7)
- **V kategórii 1-25% zahraničných zákazníkov Slovensko (84,7) na 2. mieste v Európe za 1. Chorvátskom (90,2).**

INOVÁCIE V PODNIKANÍ

INOVÁCIE V PODNIKANÍ

Model skúmania podnikania podľa fáz a podnikateľského profilu

Inovácie v podnikaní:

- Pokles z 9. miesta v rámci Európy (33,9% 2014) na 18. miesto 20,7%.
- Na prvom mieste v roku 2015 aj 2014 Luxembursko (48,4%, 53,4%), pred Írskom (44,8%)

Potenciál podnikania:

Očakávania, schopnosti,
strach zo zlyhania,
Spoločenská klíma

Podnikateľská

Noví podnikatelia

Ukončenie podnikania

Etablovaní podnikatelia

Profil

Dopad

- Rast podnikania
- Inovácie
- Internacionalizácia

INOVÁCIE V PODNIKANÍ – PRODUKT A TRH

- V hodnotení % v rámci TEA ktorých produkt je nový pre všetkých alebo časť zákazníkov klesli hodnoty Slovenska z 62,8% na 39,4, (Taliansko 66,2%).
- Hodnotenie % v rámci TEA na novom trhu s nízkou alebo žiadnou konkurenciou Slovensko na 19. mieste (37,8%) – na prvom mieste Írsko (75,4%),

ZÁVER

- Na Slovensku podnikajú **skôr muži ako ženy** – napriek tomu že pomer žien v podnikaní na Slovensku je vyšší ako v krajinách V5, zaostávame za európskym priemerom.
- Z hľadiska veku sú na Slovensku dobre zastúpené v podnikaní všetky vekové kategórie **okrem najstaršej (55 - 64)**. V roku 2015 výrazne klesol podiel mladých na podnikaní (18 - 24).
- Z hľadiska vzdelania oproti roku 2014 **klesol podiel začínajúcich podnikateľov v kategórii VŠ** vzdelaných pod európsky priemer.

ZÁVER

- Slováci **najviac podnikajú** v sektore zameranom na **stavebníctvo, výrobu, sieťové odvetvia**, a to tak u začínajúcich ako aj u etablovaných podnikateľov – a prevyšujú v tejto oblasti aj v rámci Európy. V rámci percentuálneho zastúpenia však u začínajúcich podnikateľov svoj význam majú aj **služby**, biznis služby sú nad európskym priemerom.
- Slovenský podnikateľ patrí medzi ambicióznejších v rámci Európy – očakáva **vysoký rast tvorby pracovných miest** vo svojom podniku v horizonte 5 rokov.
- Začínajúci podnikatelia na Slovensku **nie sú veľmi orientovaní na zahraničnú klientelu**, zaostávajú v porovnaní s Európou
- Z hľadiska **inovatívnosti sa slovenskí podnikatelia klesli** na 19. miesto a spadli opäť **pod európsky priemer**.

Sumár zistení v oblasti podnikateľských aktivít - implikácie a odporúčania vo vzťahu ku komponentom podnikateľského prostredia

Kľúčové zistenia podnikateľskej aktivity Slovákov	Status	Komponent podn. prostredia
<p>Skupina 1. Potenciál a profil</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Schopnosť identifikovať podnikateľské príležitosti</i> • <i>Motivácia pre TEA/et.: príležitosť/nevyhnutnosť</i> • <i>Inovačná aktivita TEA/etablovaní podn.</i> • <i>Prenikanie na zahraničné trhy</i> • <i>Odvetvie</i> 	<p><i>negatívny - nízka solistikovanosť</i></p>	<p>Vzdelávanie Vládne politiky Vládne programy</p>
<p>Skupina 2. Dynamika</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Počítočná podnikateľská aktivita (TEA)</i> • <i>Sociálne podnikanie</i> • <i>Intrapreneurship (EEA)</i> • <i>Ukončenie podnikania/Reštart</i> 	<p><i>pozitívny pozitívny neutrálny negatívny</i></p>	<p>Vládne programy (aj pre rastové podnikanie)</p>
<p>Skupina 3. Inkluzivita v podnikaní:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Mladí</i> • <i>Ženy</i> • <i>Seniori</i> • <i>Imigranti</i> 	<p><i>pozitívny negatívny negatívny ?</i></p>	<p>Vzdelávanie Vládne programy</p>
<p>Skupina 4 Spoločenské postoje k podnikaniu</p>	<p><i>negatívny</i></p>	<p>Kultúrne a spoločenské normy</p>

Stratégie: Negatívny a Neutrálny status → Riešiť; Pozitívny status → Podporiť a udržať